

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, October' 20-dikán 1818.

Morva Ország.

Brünn. A' *Franczensbergen* felállított Obeliskus kitalartatása 's fundamentumköve letéttetése' innepi pompájának leírása: —

Oktober 4-dikén jó reggél 101 ágyú-lövések jelentették ezen emlékezetes innepnek kezdődését; melly jeladásnak hallására mindennűnt össze sereglettek a lakosok; az oszlop körül előre felállított ülőhelyeket néhány ezer minden rendű és rangú nézők elfoglalták; ezen belől pedig éppen az oszlop mellett a Kormányozó a Rendekkel, a Cs. Princz' kísé-
sérőji közzé nem tartozó Generálisok, a Dicasterialis Tanácsosok, a Stábális 's egyéb Fő Tiszt urak, 's a Magistratus a maga Polgármesterével egyetemben valának összerogyülekezo. A' Princz, Ferdinandus Koronaörökös ö Cs. Fő Hertzegsége, Fő Udvarmestere Gróf *Bellegarde* ö Exc.ja, Feldmarschal *Lichtenstein* ö Hertzegsége, Kommandírozó Generális Gróf *Klenau* 's több Generálisok által kísértetvén, a' Kormányozói háztól, a' hol szállva velt, a' városból a' *Franczensberg*hez hozó 's egy különösen ezen pompára felállított győzedelmi kapuval is díszeskedő új úton, az e' körül két sort formáló katona lineák között, reggeli kilentz órakor kiindulván, az említett győzedelmi kapunál, a' Morvai és Széziai Rendek által az ö Kormányozójok vezérlése alatt, mély tisztelettel fogadtatott, 's innét gyalog a' Rendek által vezetettvén 's a' Cs. K. Generálisok által kísértetvén, dob 's trombita harsogás

mellett, az Obeliskussal szemben számára készített ülőhelyhez közelíteni 's arra leülni méltóztatott; a' midőn a' Kormányozó *Mitrowsky* úr ö Exc.ja ezen pompának céljáról és tárgyáról gyökeres beszédhez kezdvén, ezt azon kérelemmel rekesztette-be, hogy ö Cs. Hertzegsége a' régi bevett rendtartások szerint, előre való szentelés után a' fundamentumkövet lebotsátani, annak módja szerint azt a' maga helyén megerősíteni, 's végezetre ezen foglalatosságot az által elvégezni méltóztatnék. hogy betses névenek az ezen tárgyról szolló emlék-levelbe való beírása által, a' jövődő világ' emlékezetében tegye állandóvá. A' Kormányozó úrnak ezen beszédje alatt kitalartattak az Obeliskus' négy oldalain lévő emlék-írások, úgy mint:

Az első oldalán.

Franz. I.
Dem. Befreyer.
Dem. Wiederhersteller.
Dem. Vater. Des. Vaterlandes.

A' hátulsón.

Oesterreichs.
Tapferem. Heere.
Jobb felől.
Seinen.
Treuen. Bundesgenossen.
Bal felől.
Des. Treuen.
Mähren. Und. Schlesiens.
Dank.
MDCCCXV.

A' Kormányozó úr' ő Exc.ja beszédjére a' mi Cs. Princzinkben természeti nyájas, lebotsátkozó, 's tiszta szívből származó kegyelmességgel telyes beszéddel felelvén a' kegyes Princz, ekkor egy teredplő számolyt hoztak 's tettek-le az ő Cs. Hertzegsége ülőhelye' elejébe, 's a' Fő Tisztelendő Püspök úr az ott felállítatva lévő 's jobb és bal felől Invalidus katonáktól körül vétegett oltáros egyházi sátorból, előtte a' papság menven, kijött 's az Obeliskus' gráditaira, melly körül formaruhás polgári katonák állottak, fellépett, 's ott a' fundamentum kőnek, 's a' ditsősséges emlékeztetoszlopnak megszenteléséhez fogott, 's ennek végződésével a' Császári Fő Hertzeg a' fundamentom-kő' letételének a' Rendek' Titoknokja által halható hangon felolvastatott emlék-levelét dob és trombita harsogas mellett kegyesen aláírta, 's ugyan azt a' Fő Udvarimester 's a' Kormányozó ő Exc.ájok, a' tartomány fő tisztjei, a' Nemesi Rendnek főbb tagjai, 's egyéb fő rangú jelenlévő Uraságok is megtsolekedték. Azután az emlék-level az Obeliskus' rajzolatjával, a' Császár ő Felsége' 's a' Cs. Fő Hertzeg Ferdinandus Koronáörökös'képeikkel, külömbkülömb pénzekkel, az Udvari-Katona-Világi- 's Papi Schematismusokkal (tisztviselő'k' laistromával), 's egyéb nevezetességekkel egyetemben, egy olom (on) edénybe tétettek, 's az edény (*hermetice*, chymicus mesterséggel) bezáratott. Ez megcsvén, ő Cs. Fő Hertzegsége és kísérei az Obeliskus' gráditásához mentek 's valamint ezen on edényt úgy a' fundamentumkővet is, ahozvaló makhina segedelme által lebotsátották 's a' Cs. Fő Hertzeg, mint szokták, a' tsákkánnal a' követ megütögette, öszszevakolta, 's ezen szempillantatban a' katonaság, melly a' Spielberg hegy' lejtős oldalán az Obeliskussal általellenben állott, Generál-sálvét adott 's arra a' Spiel-

bergen lévő ágyuk 18 lövéssel feleltek. Azután helyére vissza ülven ő Cs. Fő Hertzegsége, egy a' Rendek közzül, Cs. K. Camerarius 's Kormányozószéki Tanácsos Bárá *Königsbrun*, egy ezen alkalmatosságra poétai lelkesedéssel készített felséges Ódát deklámált-el, melynek végződésével ő Cs. Fő Hertzegsége ezer ürvendőző 's a' levegőt *aldás* kiáltással hasogató nézők' seregétől kísértetvén a' *Tancredenberg*ről az ott közellévő Püspöki templomba ment, a' hol előbb a' F. T. Püspök ágyuk durrogása 's a' katonaság' salvelövése közben a' *Te Deumra* reá kezdett, 's az ajtatosságot nagy Mise rekesztette-be. Innét ló háton 's a' Generálisok által kísértetvén 's az előbbeni módon sort formáló katonák 's a' piatzon parádézó fegyveres polgárok között ismét szállására ment, ebédelni pedig a' Kormányozó úr' ő Exc.ájánál méltóztatott ő Cs. Fő Hertzegsége, a' hol a' Császár, a' Császárné, 's az ő Cs. Fő Hertzegsége' egységéért való három rendbeli pohárköszönéseket, mellyeket dob 's trombita harsogas és 101 ágyulvések hirdettek, ő Cs. Fő Hertzegsége is a' Rendek' egységéért való pohárköszönéssel méltóztatott kegyesen viszonzni. Itt 52 személyekre volt asztal terítve; mellyen kívül a' Fő T. Püspök úr is 58 ezen innepre ide sereglett előkelő vendégeknek adott fényes ebédet, a' hol ugyan azon egységért való pohárköszönések mentek véghez. Ebéd után előbb a' fő aszszonyságokat mutatatta-be a' Kormányozóné ő Exc.ja által ő Cs. Fő Hertzegsége magának, 's azután a' Tanátsáznak, a' nemes aszszonyságok' fundatziójának, a' papi Alumnusok' házának, 's a' Cs. K. Gazdasági épületnek meg szemlélésére, 's estve theatromra, a' hol *Tancredi* nevű énekes játékot jádztották, innét pedig végre a' Rendek által 1200 személyeknek adatott szabad bálba méltóztatott menni ő Cs. Fő Hertzegsége, a'

szépen kivilágosított 's fel czifrittatott redouthszalába. A' Cs. Fő Hertzegnek a' szalába lett beérkezése után nem soká az isteneknek egy elmésen elrendeltetett tsoporija jött elő, Cronost, Apollót, Fortúnát, Pallást, Vénust, Hygieát, a' 12 Horakat, 's több egyéb régi istenségeket 's Génusokat ábrázolván, kik egy allegoriás játék által Olympusnak a' Felséges Vendég előtt való hódolását adták mélységes tisztelettel elő. A' Jádzók *Brünn* városának legezebb hajadonnyai lévén, tisztelet-tételjelet nagyon betsesítette az a' kegyesség, mellyel a' szelid szivü Cs. Fő Hertzeg egy pokál (nyakas kantsó) formályú 's a' játékban elmésen kifejeztetett tizenkét órát kiábrázoló kristály edénykét (poharat), mellyet az egygyik Génus ezüst táltzán (tányéron) nyujtott által, 's a' mellyen ily körülírás olvasatolt:

Liebe und Treue der Bürger Brünn's. — Den schönen Stunden am 4. October 1818. —

nagy kegyelmességgel elfogadni méltóztatott. Mind ezeket pedig az örvendezésnek közönséges kinyilatkoztatása koronázta akkor, midőn a' jádzóknak ezen szavaik után:

Heil unserm allgeliebten Vater Franz!

Heil Habsburgs Enkel, Dir! Heil Franzens Sohne!

a' jelenlévő közönség nagy vigadozással és néki lelkesüléssel ezen kedves écnkre reá kezdett:

„Gott erhalte Franz den Kaiser!“

„Így végződék-el (elképpen rekeszti-be szavait a' tudósító) ez a' kettős úgymint az ő' Cs. F. ge ditsősséges neve 's ezen emlék oszlop fundamentuma' lefétettetésének innepe, melynek emlékezete, a' Morvai és Sléziai lakosok' történeti Kronikaikban, mint szeretettünknak, hűségünknak, 's háládatosságunknak állandó bizonyosága, örökönörökké fenn fog maradni.“

R o m a.

Oktober' 2-dikán tartott Titkos Consistoriumában Beszédet intézett Pápa ő' Szentsége a' Cardinalisokhoz, melynek elején summásan ezeket jelenti: Ezelőtt mint egy esztendővel ezen Cardinalisi gyűlés' elejébe terjesztette vala ő' Szentsége azon Bullát, melly által a' Bavarus Királyi Felséggel kötött *Concordata* megerősítette: hanem ugyan akkor a' másik Bulláját, melly által a' Bavarai Megyék' határainak ki kellett volna jegyeztetni, nem tehette közönségesse ő' Szentsége, mint hogy előbb bizonyos intézeteknek kellett volna véghez menni. Azonban nem soká Nuntiust nevezett-ki, hogy sietséggel Monachiumba menvén a' Bavarai Megyék' elintéztetését végrehajtsa: de ezt azonnal oda el nem küldhette, minthogy el akarta várni, hogy előbb a' Concordata, mint Státus Törvénye annak XVIII-dik cikkelye szerint az országban illendő módon kihirdetteasék; a' melly kihirdetés késedelmezvén, ő' Szentsége is elhalasztani kéntelenítettett *Nuntiusának* elküldését. Ezen időközben a' Szent Székhez folyamodván a' Király, azt kívánta, hogy néhány Megyék-be az ő' Felsége által *Apostoli Indultum* szerént kineveztetett, 's az Egyházi Törvényekben meghatározatva lévő tulajdonságokkal bíró papi személyeket, mint Pöspököket tenne-be, kiket, hogy a' Király' kívánságának eleget tegyen, ámbár a' Concordata Bavaraiában még ekkor is ki nem hirdettetett, 's a' Megyék' meghatároztatását illető Bulla is még ki nem adatott vala, a' Consistoriumban megerősített ő' Szentsége, oly véggel, hogy mihelyest a' Concordata kihirdettetik, ezen Püspöki Személyek is az Apostoli bététetési Bullát kapván, Megyéinkbe behelyeztettesenek. — Ezen szovalknak előre való botsátása után így folytatta beszédét ő' Szentsége: —“

„Igy állanak a' dolgok, midőn a' Bavarai Constitúzió kijött, melyben valamint szintén a' hozzá tartozó Toldalékokban is mi, azon pontok között, mellyek a' Vallást 's a' Catholica Egyházat illetik, több olyanokat találtunk, mellyek minket mély bánattal 's keserűséggel töltöttek-be. Az alatt míg mi ezen dolgot olly érett megfontolás alá vettük, mint annak fontossága kívánta, 's affelett tanátskoztunk, hogy mi tévők legyünk, hogy a' Catholica Vallás eránt való gondoskodási kötelességünket Bavaraiában el ne' mellőzzük, szorgatva kívánta tőlünk a' Felséges Bavarai Király, hogy Nuntiusunkat küldenők - el oda, hogy annak közös munkálódása által mindenek intéztesenek-el, a' Concordatának lábraálltatása siettetődjék, 's ekképpen a' Püspökök Egyházaiknak kormányozásához foghassanak hozzá. Továbbá az is tudtára esvén a' Felséges Királynak, hogy melly nagy keserűséget okoznának nekünk a' Bavarai Constitúciónak feljebb említett pontjai, annak valóságos ohajtása által lelkesítettvén, hogy elmünket a' kínos gondtól megszabadítsa, nekünk a' mi kedves fivünk *Haeffelin Casimir*, a' Romai Szent Egyház Cardinalisa 's az ő Felsége nállunk lévő telyes hatalmú Ministere által, hivatalos írásban 's nyilvánosságos szavakkal tudtunkra adatta, hogy — — Ezen helyen az a' Nyilatkoztatás találtatik, melyet a' Bavarus Követ Cardinalis *Haeffelin* a' Bavarus Király' nevében a' Szent Széknek által adatott, 's a' melynek foglalatja szóról szóra cz: —

„A' Bavarai Király kibeszélhetetlen szomorúsággal ériette, hogy a' népei számára kihirdettetett Constitúciónak néhány cikkelyei 's kiváltképpen a' Religiói állapotra nézve a' mellé foglaltatott *Edictum*, ő Szentségének az Egyház' törvényeivel némünémű tekintethen ellenkezni látszottak. Ezen magyarázás min-

den mérték felett való és legkedvellebb módon megillettetvén 's egyszersmind annak ohajtása által is lelkesítettvén ő F. Ge, hogy az ezen pontfelett támadott minden kétségeskedések 's nehézségek elháríttassanak: reám bizta ő Királyi Felsége, hogy tegyem bizonyossá ő Szentségét affelől, hogy az ő Kir. Felsége' czélzása mindenkor a' volt 's az is marad, hogy az 1817-ben Jun. 5-dikén kötött *Concordata*, minden pontjaira nézve hűségesen és lellesmeretesen megtartatassék; hogy ezen *Concordata* mint Státus' törvénye kihirdetessék, 's minden időhen mint Státus' törvénye úgy tartassék 's megtartassék; hogy a' Constitúzióhoz kötött *Edictum*, melynek fő czélja az ország' minden lakosai között való rendnek, tsendességnek 's egygyességnek megtartatása, egyedül tsak azokra az alattvalókra nézve szolgáljon mértéksinor gyanánt, a' kik nem Catholicusok, midőn azonközben a' *Concordata* a' Catholicusokra nézve légyen a' közönséges Norma; 's hogy a' Constitúciónak megtartatására nézve letétetődő esküvés sem a' Dogma sem az Egyház' törvényei ellen nem lehet intéztetve, mint-hogy a' Constitúciónak kihirdetetésével a' Király' akarátja 's czélzása egy általjában a' volt, hogy a' letétetődő esküvés egyedül tsak a' polgári állapotokat illesse, és azokat, kik azt leteszik, semmi olyan tselekedetre ne kötelezze, mellyek az Isten' és Egyház' törvényeivel ellenkezének. Ez az a' Nyilatkoztatás 's ezek azok a' gondolkodások, mellyek az alolirtra bizattattak, hogy a' Királynak a' maga Felséges Urának nevében, kinck semmi nem fekszik oly nagyon a' szíven, mint czélzásainak tisztasága 's egyenessége felől Pápa ő Szentsége tudósíttassa, közönségesekké tétetessenek. — Aláírta: *Haeffelin Casimir*, a' Bavarai Királyi Felségnek a' Romai Sz. Széknel lévő telyes hatalmú Ministere.“

Felolvasatván a' Bavarus Királynak ezen nyilatkoztatása a' Cardinalisok' gyűlésében, azután így folytatta beszédét Pápa ő Szentsége: — „Tiszteletre méltó Atyafiak! Könnyen megfoghatjátok, hogy melly enyhülést 's melly nagy vigasztalást okozhatott nekünk a' mi keserűségünkben ez a' nyilatkoztatás; mivel-hogy ez által kinyitatta lenni szemléljük előttünk azt az utat, melynek segedelme által a' támadott nehézségek elháríthatóak. Ehez képpent legnagyobb készséggel megfelelünk a' Király' kívánságának, 's megparantsoljuk Nuntiusunknak, hogy haladék nélkül útnak induljon Monakhium felé, hogy ott a' mi gondolkodásunkat 's kívánságunkat a' Királynak terjeszse elejébe, 's mindene-ket legyen munkába, a' mik felett mi ő Királyi Felségével megögygyeztünk, hogy a' Püspökök Püspöki székeiket elfoglalják 's a' Concordata tökéletesen betöltetessék.

„A' Felséges Királynak a' legszentebb Religió eránt legellenmondhatatlanabb bizonyosságok által kimutatott buzgósága bátorsággal reménletünk engedi, hogy ő minden módon iparkodni fog azon, hogy a' Catholica Religiót a' maga Országában tisztán és megsértődés nélkül fenntartassa, 's annak a' mindenható Isten ditsőségére, mint mi bizodalommal reménljük, naponként több-több gyarapodást szerezhassen.

„Mind ezeket szükségeseknek tartottuk, Tiszteletre méltó Atyafiak, előtekbe terjeszteni, hogy tudhassátok mi némű állapotban legyenek az Egyház' környülállásai Bavoriában, 's hogy a' mi ezen dologban való magunkviseletének egész folyamatját által láthassátok.“

(Folytatása következik).

Német Ország.

Aachen. — „Máig (így írtak Aachenből Okt. 3-dikán a' Berlini újságlevelékben) még csak készülő Conferen-

tziák tartattak Fő Cancellarius Hardeberg ő Hertzegségénél: a' Congressus' valódi munkái még csak a' jövő vasárnapon tartandó ülés után kezdődnek-el. —

„Itt az emberek jó reggeltől fogva egész estvig özszeptopnrtozva állanak a' Monárkhák szállásaik előtt: ezek pedig naponként folytatják, *incognito*, tartós szép idő lévén, a' város' nézéstérdeimlőbb vidékeinek látogatását. — Sept. 30-dikán reggel kimentek a' két Császárok polgári öltözetben a' *Loysbergre*, a' honfét a' romános környéket, néhány mértföldnyi kerületben megszemlélték. Megállapodtak ezen hegyen azon pyramis mellett is, mellyet Napoleon 1807-ben a' Rénusi tartományok' felméréttetésének emlékezetére építtetett volt oda, de a' melly 1814-ben lerontatván, 's azóta állított ismét fel, illy emlékezetű irással: „Denkmaht, Gallischem Uebermuth einst geweht, mit dem Tyrannen zugleich gestürzt am 2. April 1814. Wieder errichtet der Wissenschaft und Deutscher Kraft am Tage der feyerlichen Hulbigung der Preussischen Rheinlande, den 14. May 1815.“ (Emlékoszlop, melly egykor a' Gallusok kevely bátorságának szenteltetett vala, de Aprilis' 2-dikán 1814-ben a' Tyrannussal együtt felfordítottatott. Ujra felállítottatott a' Tudománynak 's a' Német erőnek, a' Rénusi Pruszsus' tartományok közönséges hódolássának napján 1815-ben Május' 14-dikén): —

„Pruszsus Király ő Felsége az Augustinus Atyák' templomát meglátogatván, a' *Watterlooi* ütközet *Panoramá-ját* is megszemlélte, melly a' *Watterlooi*'s Belle-Alliancci környékeket, 's az ott tsajázott Hérosoknak képeiket nagy pontossággal kimutatja. A' festő mester, a' ki ezen Panoramához tartozó rajzolatokat készítette, azt a' véghatározású időpontot tette munkájának tárgyává, midőn az Anglusok özszeptatolódván, a' Frantzia testörző sereget, a' *Napoleon*' sze-

mei előtt, ki azt egy dombról nézte, össze vagdalták.

A' Moguntziai újságírók azt erősítik, hogy a' Hardt mellett *Durkheim* Polgármester utasítást vett a' (Bavarus) Országglószéltől Spirából (Speyerből), hogy 20 ezer emberekből álló Orosz sereg' fogadására, a' melly Frantziaországból jöven Okt. 20-dikán oda meg fog érkezni, tegye-meg a' szükséges készületeket. A' Bavarus sereg 23-dikban fog ugyan oda megérkezni.

Spanyol Ország.

A' három Ministereknek letétetetését követett napon a' külső dolgokra ügyelő új Ministerhez menvén a' Madridban lévő idegen Követek szerentsét kívántak nélti a' maga új hivatalához, 's egyszersmind arról is tudósítást kívántak, hogy ezen Ministeriális nagy változás nem fog-e a' Madridi 's az egyéb Europai Udvarok között az eddig fennállott környüllásokban valamelly változást okozni? — *Caza-Irujo* úr az új Minister bizonyossá tette őket: — hogy ezen egész történetnek csak Spanyolország' belső állapotjához van befolyása, ahoz a' politikai állapotához pedig, melly a' Spanyol és idegen Udvarok között eddig fennállott, telyességgel semmi sints, melly felől a' Király már tudósítást is küldött a' maga külső országokon lévő Követeihez, hogy az Udvarokat, mellyekhez rendeltetve vagynak, tegyék bizonyossá az eddig való jó barátságának fennállásáról. — Gondolják, hogy a' letétetett Ministerek az utolsó Conferentziában oly politikai vélcakedést nyilatkoztattak ki, melly a' Király' célzásaival ellenkezik, 's ezért történt illy hirtelen való letétetetéssek.

Hanem, hogy a' külső dolgokra ügyelő Minister' *Pizarro*' feleségének még csak a' se' engedtetett meg, hogy lebetegülését Madridban várhassa-el, holott ez egy szép erköltsökkel bíró 's nagy tekintetű aszszonyság, már ez nagyon magára vonta a' Madridiak' figyelmét. Hogy a' letétetett Ministerek nem csak letétettek, hanem külömbkülömb tartományokba politikai vigyázat alá is adattattak, ez itt nem tartathatik szembetünő történetnek. Ez itt, így szoll a' tudósító, systemává lett. Itt a' nagyság' fő poltzáról a' kegyelem' elvesztésnek legalsó örvényéig csak egy lépés van. Az előbbeni Országlás alatt Florida - Blanca, Jovellanos, Urquijo, 's most 1814-től fogva, Maquanaz, Mayano, Villamiel, Vallejo, Ballasteros, Campo - Sagrado, 's több mások, mind így jártak. —

A' Kadiksban még ma is készületben lévő de nagyon elkéssett nagy expeditzióról kétséges vélcakedések uralkodnak; némely Regementek mellyeknek hajóra kellene ülniek, még most is Kataloniában 's még távolabb lévő tartományokban is tartózkodnak. Jó nagy fog lenni ezen expeditzió ha elkészülhet; 17 ezer embereket akarnak hajóra ültetni. A' fő vezér *Abisbal* nagy hatalommal ruháztatott-fel. Tetzése szerint vállogathatja 's nevezheti ki a' tiszteket, a' kiket ezen expeditzióban részesíteni akar. A' kit ő kinevez, annak semmi mentség nem használ; vagy engedelmeskedni kell, vagy azonnal le kell tenni a' tisztséget. Némelleyek úgy itélnek, hogy egyenesen *Limába* van a' célzása, hogy onnét legelőbb is *Chilinek* meghódoltatására menyen, melynek Vice-Királyává nevezetett. — Spanyolország' belső részein nagyon számosznak a' tolvaj seregek.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
 October' 16-dikán 235 $\frac{1}{2}$ — 17-dikén 234 $\frac{1}{4}$ — 19-dikén 233 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok:

Elegyes Dolgok.

Ujabb tudósítások *Aachenből*, Oktober' 7-dik napjáig: —

„Mint hogy az idegen seregeknek (így irnak az újságlevelekben) Frantziaország-ból való egész eltávoztása meghatározott, fő Minister Hertzeg Richelieu már elküldötte a' Frantzia vég departamentekbe a' rendeléseket, hogy azokkal, kik ezen seregeknek számára eddig az életmet szolgáltatták, már most tsak egy hónapra való alkut kell tenni, vagy tsak egy hónapig kell az eddig való alkut folytatni.

Magános tudósítások, mellyek Aachenből érkeztek, azt erőssítik, hogy a' Monárkhák onnét Oktober' 18-dikán utnak indulni szándékoztak Belgiumba a' Watterlooi tsatazó mezőnek meg szemlélésére és egy nagy mustrának tartására.

A' *Párisi* újságlevelek ezeket jelentik Oktober' 8-dikán: — „Marquis Camaran, az Austriai Udvarnál lévő Frantzia Követ tegnap előtt Aachenből ide megérkezvén, bizonyos dolog, hogy a' Monárkháknak azon határozásával érkezett-meg, hogy seregeiket Frantziaország' határaitól kiviszik. Hanem mint hogy a' hadi adónak dolgában még némelly környüllásoknak meg kellett határozottni, tehát a' seregeknek eltávoztását illető kérés még tsak néhány napok mulva erősíthetetik-meg aláírás által, melyre nézve ezen kérésnek közönséges kihirdetése is még most elhalasztott.

Amerikai újságlevelekben olvassuk, hogy *Bonaparte József* onnét 16,000 hivogató levelet küldött Frantziaországba, hogy az odavaló elköltözhődésre felindítsa őket.

Berlinben a' tudományok' Akademiája 500 aranyot határozott és hirdettetett-ki annak a' tudósnaak megjutal-

maztatására, ki az Állati Magnetismusról legjobb irást fog beküldeni. Ezen tárgyra nézve a' különböző vélekedéseket, még eddig az Orvosoknak és Természetvizsgálóknak semmi iparkodásai meg nem egygyeztetettek.

Magyar Ország.

Balassa - Gyarmatról Octob: 1-ső napján. Ns. Neográd Vármegyében több esztendőig Első Vice - Ispányi hivatal ditséretesen viselt Kir. Tanácsos Szentiványi Janos Urnak halála által azon hely megüresedvén, annak kipótolására, 's az egész Tiszti Karnak új választatására Nagy Méltóságú Gr. Korompai *Brunsvik József* Tárnok Mesternek, és Fő Ispányunk ő Exc.ja Sept. 30-dik napjára gyűlést rendelt. Erre nem tsak a' Nemesi Rendből: hanem a' Fő Rendből is számosan összegyűltek. A' sokaságnak elfogadására szük lévén a' Vármegye palotája, különös tágas hajlék készített a' választó gyűlésre. Az ülés kezdődvén először maga ő Exc.ja fontos beszéddel szólította meg az egybegyűlt Rendeket, 's a' Választás Szabadságának czélját, 's a' vele élésnek fontos köveitkezéseit úgy előadta, hogy minden jelenlévők a' Haza szeretetére, 's a' Választás Szabadságának gyakorlásában bölts magok mérséklésére felgerjednének. Ő Exc.ja a' választást volsolás által kivánta végbe vitetni, 's e' végre számos Deputatiót kirendelt. Azután több érdemes Urakkal Első Vice-Ispánnak candidálta: Tek. Lossonczí *Gyürky Pál* Urat, mostani másodok Vice-Ispányt, a' ki mind ezen hivatalban, mind előbb viselt Fő Notáriusi, 's Fő Birói hivatalokban magának jeles érdemeket szerzett: nem különben Tek. Boros-Jenői *Muslay Antal* Urat, a' ki ez előtt a' Fő Notáriusi hivatalt jeles megkülömböztetéssel a' Ns. Vármo-

gyének tellyes megelégedésére viselte. Illy jeles eredetű, 's személyes érdemű férfiak között kétségesnek látszhatott a' Választás kimenetele, miglen a' Voksok öszve számláltatván kitetszett, hogy Ts. *Gyürky Pál* Urnak 1087, és *Tek. Marlay Antal* Urnak 750 Voksaik legyének. Mellyből a' többség kitetszván, ő Exc.ja hivatalja szerint *Tek. Gyürky* Urat Első Vice Ispánnak kiáltotta, 's a' gyűlés helyére bevezetvén, 's a' Vármegye peisétjét által adván köz örvendezés, és tapsolás között hivataljába beállította. A' ki a' Ns. Rendeknek bizodalmit érzékenyen megköszömvén, egész buzgóságát, 's tehetségét a' Nemes Vármegye közjovára felajánlotta. A' Második Vice - Ispány választásában kiválthéppen *Tek. Mojsfalvi Gyurtsányi Gábor* Ur, eddig volt Fő Szolga - Biró, és *T. Sztregovai Maddcs Imre* Ur bözött a' ki Fiscalis, és Fő Biztos hivatalokat viselt, osztottak-még a' voksok, 's emennek 512, Ts. Gyurtsányi Urnak pedig 744 voksaik lévén, a' többség szerint ő kiáltatott - ki második Vice - Ispánnak. Minthogy a' két Vice - Ispány Urak választásában annyi idő telt - el, hogy már délután 4 óra volna, félbe szakasztotta ő Exc.ja a' Fő Ispány az ülést, és a' további választást más napra halasztotta.

October' 1 - ső napján tehát a' Választás Felkiáltás által folytatott. Mellynek kimenetele ez: Fő Notárius: *Sipeki Balás István* Ur; Első V. Notárius *Tóth - Prónai Prónay János* Ur; Második V. Notarius *Haan Imre* Ur. Honorarius Notáriusok részszerént megmaradtak, részszerént újonnan nevezettek: *T. T. Primóczi Sz. Miklósi Aloiz*; *Gr. Zichy Miklós*; *Motsáry Imre*; és *Baloghi Imre* Urak. — Fiscalisok. Fő Fiscalis: *Zalukai Voxith Horváth Károly*; Vice Fiscalis: *Szmretsáni Szmretsányi Dénes*; Tiszteltbeli Fisc. *Lukovics Gábor*. — Hadi Pénztár Fő Perceptornak meghagyatott:

Kálnói Ethre Antal Ur; *Házi Pénztár Fő Percep. Párniczai Párniczky József* Ur. — Fő Biztos, *Szilassy József* Ur is köz meg egyezéssel meghagyatott. — Exactornak választatott *Voxith Horváth Antal* Ur.

A' négy Járásbeli Tisztviselők ezek: *Lossonezi Járásban. Fő Szolga Biró: Ts. Bibithi Horváth Gedeon* Ur; All - Szolga Birák: *Tóth - Prónai Prónay Ferencz*, és *Baros Sándor* Urak. Esküdttek: *Szentiványi Bogomér*, és *Piu László* Part. Percep. *László Gábor* Ur. Commissarius *Janikovics István*. — *Szétsényi Járásban. Fő Szolga Biró: Tekéntetes Szandai Sreter László* Ur; Vice Szolga - Birák: *Marsói Marsovszky János*, és *Trajtler István* Urak; Esküdttek: *Hamar Miklós*, és *Fehér László* Ur; Part. Percept. *Korodinyi János*, Commissarius *Plachi Plachy F.* Ur. — *Rékői Járásban. — Fő Szolga Biró: Ts. Ebeczki Tihanyi Ferencz* Ur; All - Szolga Birák: *E. Ebeczky József* és *Csetneki Dessoöffy Jób* Urak. Esküdtt: *Szécsényi Miklós*, és *Nagy - Réti Darvas Dániel* Urak. Part. Percep. *Révai Revay Pál*. Commissarius *Mesterházy Antal* Urak. — *Füleki Járásban. Fő Szolga Biró Szentiványi Szentivány Anselm* Ur; V. Szolga Birák: *Fai Fay József*, és *Beniczai Beniczky Lajos* Urak. Esküd. *Mihályi György* és *Szeremi Antal* Urak. Part. Percept. *Básthy Básthy Dániel*. Commiss. *Horthi Kováts József*. — *Archivarius Rutkay László* Ur. *Várnagy Somoskőy István* Ur. *Bátorság Commissarius Szolga Birói ranggal Bornemisza István* Ur.

Illy módon végbemenvén a' Választás ő Exc.ja az új Tiszt Urakat halhatós szép beszéddel serkentette, hogy Themistoklesként Hazájok jovára, 's hivatalbeli kötelességek tellyesítésére egész igyekezettel törekedjenek. Az egész gyűlést pedig sok vivat szíves kiáltással ő Exc.ját tisztelvén egész méltósággal elvégződött a' Tiszt - Választás. —